

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
АПЕЛАЦИОНИ СУД У НОВОМ САДУ
Гж.2. 480/13
29. августа 2013. године
НОВИ САД

У И М Е Н А Р О Д А !

Апелациони суд у Новом Саду, у већу судија Ђуре Тамаша, председника већа, Љиљане Цицмил и Радославе Мађаров, чланова већа, у правној ствари тужиље Р. Т. из Н.С., ул....., тренутно смештена у Центру за социјални рад-Сигурна женска кућа, против туженог Р. Т. из Н. С., ул., кога заступа пуномоћник Д. Р., адвокат у Н. С., **ради заштите од насиља у породици**, одлучујући о жалби туженог изјављеној против пресуде Основног суда у Новом Саду П.2. 272/13 од 10. јуна 2013. године, у седници већа одржаној дана 29. августа 2013. године, донео је

П Р Е С У Д У

Жалба туженог се **ОДБИЈА** и пресуда Основног суда у Новом Саду П.2. 272/13 од 10. јуна 2013. године **ПОТВРЂУЈЕ**.

О б р а з л о ж е њ е

Првостепеном пресудом усвојен је тужбени захтев тужиље, одређена је мера заштите од насиља у породици, па је забрањено туженом Р. Т. из Н. С., ул....., становање у породичној стамбеној згради у Н. С., ул..... у којој станује заједно са тужиљом Р. Т. и наложено му је да се из ове куће исели у року од 24 часа, под претњом извршења. Ова мера заштите од насиља у породици одређена је на период од годину дана, са могућношћу продужавања све док не престану разлози због којих је одређена. Забрањено је туженом да се приближава тужиљи на удаљености мањој од 100 метара и наложено да се уздржава од приближавања тужиљи на овој удаљености, под претњом извршења. Забрањено је туженом да приступа око места становања тужиље на удаљености мањој од 100 метара и наложено му је да се уздржава од приступа у овај простор, под претњом извршења. Забрањено је туженом да на било који начин даље узнемирава тужиљу и наложено му је да се уздржава од сваког дрског, злонамерног и безобзирног понашања којим угрожава телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужиље, под претњом извршења. Ове мере заштите од насиља у породици одређене су на период од годину дана, са могућношћу продужавања све док не престану разлози због којих су одређене. Наведено је да жалба против пресуде не задржава извршење.

Против ове пресуде тужени је благовремено изјавио жалбу из свих законских разлога.

Жалба није основана.

Испитујући побијану пресуду у границама разлога наведених у жалби, пазећи по службеној дужности на битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/2011), као и на правилну примену материјалног права, сходно одредби члана 386 став 3 ЗПП у вези са одредбом члана 202 Породичног закона, овај суд је установио да је побијана пресуда донета без битних повреда одредаба парничног поступка, на основу потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања, на које је правилно примењено материјално право.

Према утврђеним чињеницама, парничне странке су биле у браку четрдесет година. Брак је разведен године по споразуму парничних странака. Након развода парничне странке су наставиле да живе у кући стеченој у браку, која се води као власништво туженог у целости. Усмено су се договорили да тужиља користи две просторије у приземљу куће, тужени дневну собу, кухињу и једну собу и купатило, док на спратном делу куће живи кћерка парничних странака М. Т. са својом децом.

Тужиља је рођена године, завршила је основну школу, а сада је пензионер. За време трајања брака тужиља је трпела физичко и психичко насиље од стране туженог, које је настављено и након развода брака. Тужени је свакодневно пресретао тужиљу, тражио је да се исели из куће, претио је да ће је убити, називао је „курвом“, више пута је мењао браву на главним улазним вратима приземног дела у коме живе, а није јој давао кључ од нове браве, због чега је више пута интервенисала полиција, по позиву тужиље.

Кћер парничних странака М.Т., пре седам година, након развода брака уселила се на спратни део куће, по наговору оца који је обећао да ће променити своје понашање према тужиљи. Међутим, то је кратко трајало. Тужени је мењао браве на улазним вратима куће, са образложењем „да он има право на то“, па тужиља није могла да уђе у кућу, а кључеве од замењене браве дао јој је након интервенције полиције. Једном приликом тужени је сломио телефон, док се сведокиња расправљала са њим, а након што је претходно истукао тужиљу. Кћерка парничних странака је неколико пута звала брата да утиче на њега, да промени своје понашање према тужиљи, али то није давало резултате.

Прошле године за време Божића, кћерка је поново интервенисала, сишавши са спрата куће, затекла је мајку рашчупану, после напада од стране оца и раздвојила их је, као што је увек чинила када би чула да је дошло до њиховог сукоба. Кћерка се сећа да је отац био насилан према мајци и раније док је била дете, па је некада модра одлазила на посао.

Дана године тужени је напао тужиљу у дворишту куће, када јој се обратио речима „сад ти неће помоћи ни син ни кћерка“. Тужиља је покушала да побегне до капије, ту су се борили око 20 минута, тужиља је звала у помоћ, али нико је није чуо. Тужени је ухватио тужиљу за косу и чупао ју је, а када је иста почела да виче, тужени јој је ставио руку на уста, сломио јој је зуб и протезу, тукао је по ногама и врату. Тужиља је успела да побегне код комшија Д. и С. Ј., дошла је код истих сва рашчупана, није могла да говори, била је видно узнемирена. Тужиља је комшијама говорила „Он мене хоће да убије, да ме удави“ мислећи при том на туженог, показујући им повреде руке и врата, који су били видно црвени и иста је позвала полицију и кћерку М.. Кћерка је затекла повређену мајку код комшија.

Тужиља је са кћерком отишла код лекара у У. ц. В., где су јој констатоване повреде, и то, локално бројне ексоријације коже лица и врата, избијен јој је један зуб и осећала је болове по целом телу и левом оку. На левом лакту је констатована огуљотина, на левом колелу огуљотина и хематом величине 4x4 цм, дорзума носа папилаторна болност и огуљотина, лево периорбитално хематом, на фронталном делу главе ексоријација, без лезије дубљих структура, фрактура 3 зуба доње вилице, на врату на месту рачвања мања пулсирајућа промена, али без хематома, преписана је медикаментозна терапија и контрола стања свести у наредних 48 часова.

Када су се вратиле брава на вратима је била замењена, па су позвале полицију. Када је полиција дошла лупала је на вратима, али тужени није отварао, јер је у међувремену колима отишао од куће. Кћерка је ушла кроз подрум куће и заједно са њом је ушла и тужиља.

Тужени је рођен године, радни век провео је као возач ГСП, а сада је пензионер. Поред кћерке М., парничне странке имају и сина Ј. рођеног године са којим је тужени у лошим односима и ретко контактирају.

Два дана после предметног догађаја од године, тужиља је смештена у Сигурну кућу, због претрпљеног страха и ризика да дође у ситуацију да поново сретне насилника, где се и сада налази.

На основу овако, потпуно и правилно утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је правилно установио да утврђено понашање и радње туженог према тужиљи представљају насиље, у смислу одредаба члана 197 Породичног закона, које оправдава одређивање мера заштите од истог, а наводи жалбе туженог се у овом делу свде на оцену у поступку изведених доказа, за коју овај суд, управо супротно, налази да је правилно извршена, у свему у складу са чланом 7 и чланом 8 ЗПП.

Наводи жалбе да је побијана пресуда заснована на погрешном и непотпуном чињеничном стању, утврђеном погрешном оценом изведених доказа и погрешним одбијањем суда да одреди вештачење на околност менталног здравља тужиље, су неосновани. Према чл. 7 ЗПП, суд утврђује чињенице од којих зависи одлука о основаности захтева на основу предложених и изведених доказа, према чл. 229 ст. 2 ЗПП, суд одлучује који ће се докази извести ради утврђивања битних чињеница, према чл. 259 ЗПП, суд ће извести доказ вештачењем кад је ради утврђивања или разјашњења неке чињенице потребно стручно знање којим суд не располаже, а према чл. 8 ЗПП, које ће чињенице узети као доказане одлучује суд по свом уверењу, на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целог поступка. Контролишући оцену доказа првостепеног суда, овај суд је установио да је првостепени суд брижљивом и савесном оценом изведених доказа, на начин прописан чл. 8 ЗПП, за коју је навео јасне, логичне и довољне разлоге непротивречне изведеним доказима, правилно утврдио наведене битне чињенице, које представљају довољну чињеничну грађу за правилну примену материјалног права, тако да образложење првостепене пресуде садржи јасан и целовит опис изведених доказа и њихове оцене, и нема противречности, нејасноће и неразумљивости првостепене пресуде.

Вештачење на околности менталног здравља тужиље је неосновано предложено, из разлога које је навео првостепени суд, а које разлоге је и овај суд прихватио.

Супротно неоснованим наводима жалбе, различите констатације у налазима лекара у погледу повреда зуба не могу довести до неприхватања те медицинске документације као доказа, обзиром да из свих лекарских извештаја несумњиво произилази да су тужиљи нанете телесне повреде.

Првостепени суд је, утврђујући чињенично стање и одлучујући о основаности тужбеног захтева тужиле, правилно оценио и прихватио синтетизовани извештај стручног тима Центра за социјални рад Г. Н. С. од године године, јер је веродостојан и тачан, објективан, детаљно образложен и израђен и издат од стране за то овлашћених и стручних лица. У извештају Центра за социјални рад Г. Н. С. констатовано је да је у поступку пред тим Центром процењено да тужени физичко насиље према тужили оправдава узроцима који произилазе из (по туженом) неадекватног понашања тужиле, да тужени негира да је приликом догађаја од године било физичког контакта између њега и бивше супруге, а да код тужиле доминира осећање страха, узнемирености и стрепње од рецидива насиља на основу чега је заузет став да су у односу на тужилу предложене мере заштите од насиља оправдане.

Првостепени суд је правилном применом материјалног права из чл. 197 и 198 ПЗ на утврђене чињенице, правилно сматрао да због утврђеног понашања туженог постоји угрожавање телесног интегритета, душевног здравља и спокојства тужиле као члана породице у смислу чл. 197 ст. 1, 2 и 3 ПЗ, и правилно квалификовао такво понашање туженог као насиље у породици према тужили, према истим прописима, и правилно, на основу утврђених чињеница о последњем догађају насиља, и одређеног континуитета таквог понашања туженог према тужили, извео закључак да је све то код тужиле оставило последице у виду појачане напетости, осећаја слабости и страха, те да постоји опасност од рецидива насиља, што представља потребан и довољан основ за одређивање мера заштите које је одредио првостепени суд.

Према чл. 197 ст. 1 ПЗ, насиље у породици јесте понашање којима један члан породице угрожава телесни интегритет, душевно здравље или спокојство другог члана породице, а у ставу 2 истог члана наведено је да се насиљем у породици сматра нарочито, у тачки 1, nanoшење или покушај nanoшења телесне повреде, у тачки 2 изазивање страха претњом убиства или nanoшења телесне повреде члану породице или њему блиском лицу и у тачки 6, вређање, као и свако друго дрско, безобзирно и злонамерно понашање.

Насиље у породици подразумева свако понашање које одступа од стандарда уобичајеног опхођења и комуницирања са члановима породице, за које, да би било квалификовано као насиље у породици, није неопходан континуитет у смислу непрекидне трајности и вишекратности таквог понашања, већ је у одређеним ситуацијама довољан један акт понашања који има карактер насиља у породици, што је у овом случају догађај од године, при коме је тужени тужили нанео телесне повреде, па то представља понашање туженог, којим је угрожен телесни интегритет, душевно здравље и спокојство тужиле. Поред тога утврђено је да постоји и од раније у дужем временском периоду понашање туженог које представља насиље у породици према тужили.

Мере заштите прописане су чл. 198 ст. 2 ПЗ, тако да за првенствени циљ имају да жртвама породичног насиља обезбеде мир, спокој и безбедност на одређени временски период, живот без страха од даљег насиља, ослобађања од траума и опоравак од задобијених повреда. Оне имају и превентивно дејство, јер опомињу и упозоравају учиниоца на то какве га законске последице очекују за случај да убудуће понови своје дело, па делују и у циљу спречавања понављања насилничког понашања, тако да нису само казна за учиниоца насиља у породици. Према томе, мере заштите се одређују тако да се обезбеди постизање ових циљева, онда када постоји ризик од рецидива насиља, и морају бити ефикасне и сврсисходне како би могле остварити свој циљ на плану превенције, како посебне, тако и опште. По оцени овог суда, због очигледне безобзирности последњег понашања насиља у породици туженог према тужили, и постојања опасности од рецидива насиља, мере заштите иселења туженог из куће у којој живи тужила, забрана приближавања тужили, забрана приступа у

простор око места становања тужиље и забрана даљег узнемиравања тужиље, су адекватне степену опасности које је имало насиље туженог према тужиљи и степену опасности од рецидива насиља. Трајање изречених мера адекватно је тежини радњи, вербалног и физичког насиља, израженој упорности и створеном ризику од могућих последица, по интегритет и душевно здравље тужиље.

Због изложеног, а применом одредбе члана 390 ЗПП, одлучено је као у изреци.

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА-СУДИЈА

ЂУРА ТАМАШ, с.р.

З.Т.О: